

Begroting
2024

13 april 2023

Regio Stedendriehoek

Apeldoorn ▪ Deventer ▪ Zutphen

Inhoudsopgave

1. Voorwoord 3

2. Algemene ontwikkelingen 4

3. Uitgangspunten en kaderstelling 8

4. Begroting 2024: toelichting per programma 9

4.1 Programma 001 Uitvoeringsagenda 2023-2030 9
4.1.1 Toelichting 9
4.1.2 De plannen voor 2024 10
4.1.3 Kosten: wat gaat het programma 1 kosten? 15
4.2 Programma 002 Lobby, communicatie en regionale samenwerking 16
4.2.1 Toelichting 16
4.2.2 De plannen voor 2024 17
4.2.3 Kosten: wat gaat het programma 2 kosten? 20
4.3 Programma 003 Stafbureau en bestuur 21
4.3.1 Toelichting 21
4.3.2 De plannen voor 2024 21
4.3.3 Kosten: wat gaat het programma 3 kosten? 22
4.4 Resultaat 23

5. Recapitulatie op programmaniveau en meerjarenperspectief 2024-2027 24

6. Paragrafen 25

6.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing 25
6.1.1 Weerstandscapaciteit 25
6.1.2 Risico 25
6.1.3 Kengetallen 25
6.2 Financiering 26
6.2.1 Kasgeldlimiet 26
6.2.2 Renterisiconorm 27
6.2.3 Kredietrisicobeheer 27
6.2.4 Relatiebeheer 27
6.3 Bedrijfsvoering 27
6.4 Verbonden partijen 28
6.5 Rechtmatigheid 28

Bijlagen 30

1. Taakveldenoverzicht 2024 31
2. Staat van personele lasten 32
3. Overzicht reserves en van overheidswege ontvangen gelden 33
4. Bijdragen deelnemende gemeenten voor begroting 2024 33
5. Balans jaarstukken 2022 34
6. Niet uit balans blijkende verplichtingen 35

Voorwoord

Beste lezer,

'De cost gaet voor de baet uyt' is een bekend oud-Nederlands gezegde. Vrij vertaald: om winst te maken zul je eerst moeten investeren. Dat past ook bij ons. We zijn een ondernemende, netwerkende regio van acht gemeentes die met het onderwijs, bedrijven en tal van andere partners werken aan de toekomst. Maar als organisatie is de regio natuurlijk zelf geen ondernemer. En omdat we met gemeenschapsgeld gemeenschappelijke doelen bereiken, willen we scherp in beeld houden wat we samen in de pot stoppen en wat dit oplevert.

Voor de Regio Stedendriehoek is alles rondom de 'cost' nu op een nieuwe manier overzichtelijk gemaakt in bijgaande Begroting 2024. Wat we willen bereiken staat centraal, langs de lijnen van het nieuwe uitvoeringsprogramma 2023-2030 dat ook dit voorjaar gereed komt. Vervolgens ziet u wat we investeren in al het verbindende en bouwende werk: lobby, communicatie en regionale samenwerking. De sturing en ondersteuning die nodig is om de regionale organisatie te laten functioneren, is het derde deel van de begroting.

En de 'baet'? Wat ons betreft is die zo helder als glas. Onze gezamenlijke investering maakt mogelijk dat we over tien, twintig jaar nog steeds een regio in balans zijn. Waar jongeren kunnen rekenen op een goede opleiding en werk, waar lucht en leven is voor mens en natuur, waar we zelf energie opwekken en elkaar goed kennen en weten te vinden om alle uitdagingen aan te gaan. Met de grote transities en uitdagingen van deze tijd, staan we voor stevige dilemma's. En we moeten aanhaken op de grote ontwikkelingen van Nederland. Alleen dan lukt het om de basis voor onze regionale welvaart sterk te houden. Onze gezamenlijke investering maakt mogelijk dat we, vanuit die urgentie, op alle sporen actief kunnen blijven.

In dat oude gezegde mist wat ons betreft tussen die kosten en baten het belangrijkste aspect van ondernemen: hard werken en volhouden. Dat konden we, dat kunnen we en dat blijven we doen. De 'cost' staat helder op een rij en is meer dan ooit gekoppeld aan het wat en hoe van ons werk. Dat de begroting er ligt, danken we aan een klein team binnen onze regio. Maar voor het creëren van de 'baet' staan we allemáál aan de lat. Daarom onze oproep: laten we ook in 2024 samen het maximale halen uit onze investering!

Namens het Dagelijks Bestuur van de Regio Stedendriehoek,

Alex van Hedel (portefeuillehouder Financiën)
Ron König (voorzitter)

2. Algemene ontwikkelingen

Belang van het regionale niveau groeit

Regionale samenwerking is belangrijker dan ooit, niet alleen tussen overheden maar zeker ook in het netwerk met onderwijs, bedrijfsleven en andere maatschappelijke organisaties. De hoge opkomst bij de verkiezingen van Provinciale Staten en de waterschappen laat zien dat de grote keuzevraagstukken en ontwikkelopgaven die het Rijk bij de provincies neerlegt, ertoe doen voor de inwoners van Nederland en daarmee ook voor de inwoners van onze regio. Deze opgaven gaan onder meer over verstedelijking, landelijk gebied, mobiliteit, arbeidsmarkt en energietransitie.
Rijk en provincies zoeken bij de uitvoering van deze opgaven steeds meer de aansluiting bij samenwerkingsverbanden op regionaal niveau, zoals de Regio Stedendriehoek. We zien dat financieringsstromen om deze opgaven te realiseren steeds meer van het Rijk en de provincies naar die regio verbanden gaan. Voorbeelden hiervan zijn de Regiodeal, de Woondeal, het regioarrangement. We zien om ons heen dat sterk georganiseerde regio's het voor elkaar krijgen om lokale en regionale ontwikkelvraagstukken beter voor het voetlicht te krijgen bij bijvoorbeeld de provincies of de Rijksoverheid. Daarmee hebben zij meer invloed op Rijksbeleid en meer toegang tot investeringen die nodig zijn voor de grote transities waar gemeentes voor staan. Kortom, om als individuele gemeente grote investeringen te kunnen doen, is het noodzakelijk om bovenlokaal samen te werken. Hoe sterker de regio, hoe meer kracht in het streven naar een gezonde toekomst voor de lokale gemeenschap.

Een regio met een duidelijk doel

Een sterke regio is een regio die hoog scoort op brede welvaart, een term die steeds meer ingeburgerd raakt en die laat zien dat welvaart gaat over alle aspecten van het leven en niet alleen over de geldkant van de economie. Om het niveau van onze brede welvaart vast te houden en te versterken hebben we wél voldoende financiële middelen nodig. Juist omdat het belang van het regionale niveau groeit, hebben we elkaar hiervoor nodig. Als Regio Stedendriehoek zijn we een groeiregio; we groeien gestaag richting 500.000 inwoners. Deze schaal van 500.000 inwoners is ook nodig om ons voorzieningenniveau op peil te houden. We gaan voor een regio in balans op grote maatschappelijke thema's van leefbaarheid. We willen leven in een aantrekkelijk gebied met goede scholen, winkels, groen, openbaar vervoer, sportfaciliteiten, huisvesting voor iedereen, cultuur en zorg. We willen dat bedrijven van klein tot groot hier kunnen vestigen en groeien. Dat vraagt om ruimte, goede vakmensen, goede fysieke en digitale bereikbaarheid en goed onderwijs. En alles moet een plek vinden in goede balans met ons mooie maar kwetsbare landschap van Veluwe en IJssel. Hoe we werken aan die doelen, staat uitgewerkt in de Uitvoeringsagenda 2023-2030.

Van twee naar één: werkorganisatie, bestuur, begroting

Om de doelen uit de Uitvoeringsagenda te realiseren, hebben we een sterke werkorganisatie nodig die de gemeenten ondersteunt, een gezamenlijke krachtige regionale koers ontwikkelt, voortdurend lobbyt voor steun bij provincies, Rijk en Europa en samenwerkt in een stevig regionaal en bovenregionaal netwerk. Kenmerkend voor de nieuwe werkorganisatie is haar vermogen met een ondernemende werkwijze, maatschappelijke doelen te realiseren.

Vanaf 1 januari 2024 is de regionale werkorganisatie volledig georganiseerd langs de lijnen van de uitvoeringsagenda. De afgelopen jaren was er sprake van twee werkorganisaties met twee besturen: de Strategische Board en de Regio Stedendriehoek, die separaat werden aangestuurd. Vanaf 1 januari 2024 is er sprake van slechts één werkorganisatie en één bestuur die ten dienste staan van de realisatie van de uitvoeringsagenda. Er is voortaan één begroting, met één verantwoording richting de gemeenteraden in elk van onze acht gemeentes. De samenwerking tussen overheden, onderwijsinstellingen en ondernemers, waar de Strategische Board aan werkt en waarvoor een aparte jaarlijkse afdracht van gemeenten plaatsvond, wordt volledig in de structuur en werkwijze en dus ook de begroting van de nieuwe organisatie verankerd.
De Strategische Board blijft haar cruciale rol spelen in het regionale netwerk maar niet meer als bestuur met een separate werkorganisatie; in de nieuwe vorm is de Strategische Board een netwerk met impactvolle regionale en bovenregionale leden, die samen advies uitbrengen aan het bestuur van de Regio Stedendriehoek over landelijke en regionale ontwikkelingen en een belangrijke rol speelt in de externe profilering van de regio. De ondersteuning van de Strategische Board vindt plaats vanuit de werkorganisatie.
Cruciaal voor het versterken van de regio en het realiseren van de uitvoeringsagenda zijn mensen. Mensen met hart voor de regio die partijen aan elkaar weten te verbinden omdat we samen verder komen dan alleen. Dat geldt voor de mensen uit het regionale netwerk maar zeker ook voor de medewerkers die de werkorganisatie vormen en voor het bestuur dat richting geeft aan de regionale koers. Daarom ziet u in de begroting 2024 vooral een groei van de menskracht en meer budget om de netwerkfunctie en externe profilering te kunnen versterken.

Toename begroting

Voor 2024 vragen wij € 3.917.100 van de acht gemeenten in totaal. Alle financiering voor de regio is hierin samengevoegd zodat in één oogopslag duidelijk is wat de kosten zijn van de regionale samenwerking. Voorheen was een aantal kostenposten in andere financieringsstromen ondergebracht. De begrotingen van de huidige Strategische Board en de Regio Stedendriehoek voegen we nu samen.
Door de werkorganisaties samen te voegen, besparen we op overhead (van een dubbele directie gaan we terug naar 1 directeur, wat ook een vermindering van de managementondersteuning met zich meebrengt). De vrijvallende middelen zetten we in voor een versterking van de programma's van de uitvoeringsagenda, lobby, communicatie en regionale samenwerking. We nemen u graag mee in wat er veranderd is ten opzichte van 2023.

In 2023 was de totale gemeentelijke afdracht aan de regionale samenwerking het volgende:

- De initiële begroting voor de Regio Stedendriehoek was € 1.335.419 (€2,98 per inwoner)
- In de Begroting 2023 van de Strategische Board is een bijdrage van € 805.632 opgenomen (€ 1.80 per inwoner).
- In 2023 heeft u akkoord gegeven op een extra inzet van €360.000, vooruitlopend op een structurele versterking van de regionale werkorganisatie (€0,80 per inwoner)
- Tot nu toe worden medewerkers uit de gemeentelijke organisaties voor een aantal uur per week in-kind (om niet) ingezet. Dit omvat tot nu toe een waarde van ca € 500.000 (1,12 per inwoner).

Dit is een bedrag van €6,70 per inwoner dat uit verschillende financiële potjes kwam.

Daarnaast zijn de loonkosten fors gestegen, in verband met de nieuwe CAO voorwaarden. Dit is een bedrag van ca. € 250.000 (€0,56 per inwoner). Bij elkaar opgeteld komt dit op een bedrag van €7,26 per inwoner. Dit zijn de structurele kosten die nodig zijn voor de versterking van de organisatie ten behoeve van de uitvoeringsagenda.

Bovenop deze structurele kosten vragen we voor 2024 en 2025 jaarlijks incidenteel €1,49 extra per inwoner. De totale bijdrage voor 2024 en 2025 komt hiermee op €8,75 per inwoner. De redenen hiervoor zijn:

- We zetten de komende twee jaar extra in op lobby en externe profilering om de belangen van de Regio Stedendriehoek zoals verwoord in de uitvoeringsagenda voor het voetlicht te brengen in Den Haag en Brussel. Dit vraagt extra middelen voor de inhuur van senior lobbycapaciteit maar ook additionele middelen voor het organiseren van gerichte evenementen ten behoeve van de netwerksamenwerking in de regio en de lobby in Den Haag en Brussel (€0,93 per inwoner).
- In de begroting is een nieuwe post opgenomen van €250.000 voor de opstart van het investeringsplatform, zie programma 001. Het investeringsplatform is een van de middelen om externe financiering naar de regio te krijgen ten behoeve van de uitvoeringsagenda (€0,56 per inwoner).

Voor beide onderdelen geldt dat er een gerichte opdracht aan gekoppeld is. Na twee jaar vindt een evaluatie plaats of de investering de gewenste resultaten oplevert en vindt besluitvorming plaats over al dan niet voortzetten.

De bundeling naar één werkorganisatie met één begroting maakt een einde aan een voor alle gemeenten ongewenste situatie. Er was sprake van gebrek aan overzicht en scheve verhoudingen tussen wat elke gemeente bijdraagt aan de regio door inzet van eigen medewerkers zonder daarvoor een vergoeding te vragen. Dit is vanaf nu verleden tijd. Uit de nieuwe begroting wordt al het regionale werk betaald, zodat gemeenten transparant een passende compensatie krijgen als ze medewerkers leveren voor projecten en werkzaamheden in de regio. Voor iedereen is inzichtelijk wat het werk is en wat de vergoeding is.

Nieuwe indeling begroting

De begroting 2024 ziet er anders uit dan u gewend bent. De Uitvoeringsagenda 2023-2030 is leidend voor alles wat we regionaal oppakken. Nog sterker dan voorheen leggen we de nadruk op een krachtige regionale koers, gebaseerd op de doelen uit de Uitvoeringsagenda, en op externe profilering van de regio door een krachtige lobby en communicatie. Om in aanmerking te komen voor grootschalige investeringen door het Rijk en Europa voor de transities waar we voor staan, hebben we als regio een kwalitatief, gedragen verhaal nodig.

De begroting is opgedeeld in drie programma's:

Programma 001 Uitvoeringsagenda 2023-2030

In dit programma treft u een overzicht aan van alle uitgaven die nodig zijn om de doelen van de uitvoeringsagenda 2023-2030 te realiseren. Ook de inzet (capaciteit en middelen) voor het Investeringsplatform zijn in dit programma opgenomen omdat het bijdraagt aan de realisatie van de doelen uit de agenda.

Programma 002 Lobby, communicatie en regionale samenwerking

Lobby, communicatie en het actief verbinden van regionale en bovenregionale partners aan de regionale opgaven is, naast het ontwikkelen van een gedragen inhoudelijke regionale koers, hét speerpunt van de regionale werkorganisatie. In dit programma vindt u de capaciteit en middelen die nodig zijn om de Regio Stedendriehoek op de juiste podia te zetten.

Programma 003 Stafbureau en Bestuur

In dit programma vindt u de capaciteit en middelen terug die nodig zijn voor de aansturing van de werkorganisatie, de ondersteuning van het bestuurlijke proces en de ondersteuning van de bedrijfsvoering.

Begroting 2024

Programma 001 Uitvoeringsagenda 2023-2030	
Inzet Capaciteit	1.707.542
Groene en Slimme Verstedelijking	50.000
Regionale Economie van de Toekomst	50.000
Vitaal Landelijk Gebied	50.000
Bereikbaarheid	100.000
Gebiedsontwikkeling	50.000
Algemeen	50.000
Totaal	**2.057.542**
Programma 002 Lobby, Communicatie en Regionale Samenwerking	
Inzet Capaciteit	744.365
Regionale Congressen	100.000
Communicatie	125.000
Monitoring	90.000
Totaal	**1.059.365**
Programma 003 Stafbureau en Bestuur	
Inzet Capaciteit	544.193
Werkplek	154.000
Control	87.000
Bestuur	15.000
Totaal	**800.193**
Geraamd totaal saldo lasten	**3.917.100**
Bijdrage gemeenten (baten)	**3.917.100**
Geraamde resultaat	**-**

Voor vergelijk met voorgaande jaren en het resultaat 2022 wordt verwezen naar de overzichten verderop in de begroting

3. Uitgangspunten en kaderstelling

De begroting van de Regio Stedendriehoek moet voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De bijdragen van de gemeenten worden op basis van het aantal inwoners verdeeld.
In haar bestuursvergadering van 15 december 2022 heeft het Dagelijks Bestuur de kaderbrief voor de programmabegroting 2024 vastgesteld en via de colleges van de aangesloten gemeenten verzonden aan de raden. Voor de indexeringscijfers wordt aansluiting gezocht bij de indexeringsrichtlijnen van de gemeente Apeldoorn.

De volgende indexcijfers zijn voorlopig gehanteerd in de begroting 2024-2027:

	2024	2025	2026	2027
materiële index	1,040	1,040	1,040	1,040
loonkostenindex	1,078	1,054	1,054	1,054
gewogen index	1,065	1,050	1,050	1,050
huurindex	1,031	1,031	1,031	1,031

De jaarlijkse inwonersbijdrage 2024 komt uit op de volgende bedragen per gemeente:

		Apeldoorn	Brummen	Deventer	Epe	Heerde	Lochem	Voorst	Zutphen	Totaal
	inwoners dec 2022	**165.611**	**20.890**	**101.466**	**33.257**	**18.976**	**34.069**	**24.944**	**48.330**	**447.543**
	begroting 2024 lasten									**baten**
Uitvoeringsagenda 2023-2030	2.057.542	761.383	96.040	466.482	152.896	87.241	156.629	114.678	222.193	**2.057.542**
Lobby, communicatie en regionale samenwerking	1.059.365	392.013	49.448	240.177	78.722	44.917	80.644	59.044	114.400	1.059.365
Stabureau en Bestuur	800.193	296.107	37.351	181.418	59.462	33.928	60.914	44.599	86.413	800.193
Totaal inwonerbijdrage 2024	**3.917.100**	**1.449.503**	**182.839**	**888.077**	**291.080**	**166.087**	**298.187**	**218.321**	**423.006**	**3.917.100**
Totaal inwonerbijdrage 2023 *	**2.141.051**	**792.012**	**99.972**	**485.330**	**159.096**	**90.774**	**163.057**	**119.479**	**231.332**	**2.141.051**
Totaal inwonerbijdrage 2022 *	**2.067.532**	**763.821**	**96.889**	**469.789**	**154.066**	**87.130**	**157.532**	**115.082**	**223.225**	**2.067.532**
Totaal inwonerbijdrage 2021 *	**2.030.087**	**747.026**	**95.234**	**462.610**	**152.335**	**85.341**	**154.748**	**112.699**	**220.094**	**1.254.286**

* inclusief bijdrage Strategische Board Stedendriehoek

De bijdrage op basis van de voorliggende begroting 2024 ziet er dan als volgt uit.

Bijdrage per gemeente (o.b.v. inwoners dec 2022 CBS)				
	2024	**2025**	**2026**	**2027**
Apeldoorn	1.449.503	1.524.909	1.604.270	1.687.796
Brummen	182.839	192.350	202.361	212.897
Deventer	888.077	934.276	982.899	1.034.073
Epe	291.080	306.223	322.160	338.933
Heerde	166.087	174.727	183.820	193.391
Lochem	298.187	313.700	330.026	347.208
Voorst	218.321	229.679	241.632	254.212
Zutphen	423.006	445.012	468.172	492.547
Totaal	**3.917.100**	**4.120.875**	**4.335.340**	**4.561.058**
per inwoner	**8,75**	**9,21**	**9,69**	**10,19**

De bijdrage per inwoner bedraagt in 2024 € 8,75. Voor de opbouw van de inwonersbijdrage ten opzichte van 2023 verwijzen wij naar pagina 5, onder het kopje Toename begroting, waar het verschil wordt verklaard.

4. Begroting 2024: Toelichting per programma

4.1 Programma 001 Uitvoeringsagenda 2023-2030

4.1.1 Toelichting

In dit programma treft u een overzicht aan van alle uitgaven die nodig zijn om de doelen van de uitvoeringsagenda 2023-2030 te realiseren. Er wordt in 2024 gewerkt vanuit 6 programma's:

De 3 centrale programma's:

- Slimme, groene verstedelijking
- Vitaal landelijk gebied
- Regionale Economie van de toekomst

En de 3 voorwaardenscheppende programma's:

- Gebiedsontwikkeling
- Bereikbaarheid en mobiliteit
- Regionale Energiestrategie *(valt bestuurlijk en financieel niet onder de GR)*

Elk programmateam bestaat uit een programmamanager en een programmasecretaris die de vaste formatie vormen. Daarnaast bestaat elk programma uit verschillende opgaven waar projectleiders op werkzaam zijn. In de uitvoeringsagenda ziet u welke opgaven/doelen dit zijn. Dit is een flexibele schil, in het jaarplan 2024 staat vermeld aan welke specifieke opgaven er wordt gewerkt en welke capaciteit daar voor nodig is. Elk programma beschikt daarnaast over een algemeen budget dat besteed wordt aan benodigde onderzoeken/analyses, aan expertsessies of andere bijeenkomsten die nodig zijn om het regionale netwerk op deze opgave bij elkaar te brengen. De opgave van de programmateams is om, samen met àlle regionale partijen die voor het resultaat nodig zijn, de doelen uit de uitvoeringsagenda te realiseren en te werken aan concrete projecten en initiatieven. Aan elke programma is een Programmaberaad gekoppeld dat bestaat uit bestuurders van gemeenten, op thema aangevuld met bestuurders vanuit waterschappen en/of andere betrokken organisaties.

Bij een aantal programma's vindt u naast uitgaven ook inkomsten terug uit subsidies die ontvangen worden van de Rijksoverheid. Dit geldt met name voor de programma's Slimme, groene verstedelijking en Bereikbaarheid en Mobiliteit.

Uitzonderingen: RES en Regio Deal

Het programma RES is op inhoud gelinkt aan de Uitvoeringsagenda en een integraal onderdeel van het Ruimtelijk regioverhaal (wat onder het programma Gebiedsontwikkeling valt) maar valt bestuurlijk en financieel niet onder verantwoordelijkheid van de Regio Stedendriehoek. Er is een aparte Stuurgroep RES die rechtstreeks schakelt met de colleges van de 7 betrokken gemeenten en de bestuurlijke organen van de waterschappen en de netbeheerder. Het programma heeft een eigen begroting vanuit het Nationaal programma RES. De gemeente Brummen is kassier voor deze begroting. Het programma wordt op inhoud niet beschreven in deze begroting.

Dit geldt ook voor de huidige Regio Deal (looptijd tot eind 2024. Er is een Stuurgroep Regio Deal, die rechtstreeks schakelt met de 8 colleges. Ook hier is sprake van een eigenstandige begroting. De gemeente Apeldoorn is kassier voor deze begroting.

Investeringsplatform

In dit programma is ook een post opgenomen voor fase 1 van het Investeringsplatform. In 2023 is de kwartiermakersfase afgerond. Uit de kwartiermakersfase, waar aan de hand van verschillende voorbeeldprojecten onderzocht is hoe deze financierbaar te maken, is gebleken dat de benodigde investeringen niet goed van de grond komen. Dat geldt voor de markt en voor gemeenten. Obstakels zijn bijvoorbeeld het eigenaarschap, de rolneming door gemeenten, de kosten en een mismatch tussen de business cases en de voorwaarden voor financiering. Daardoor ontstaat er spanning tussen de opgaven waar de Regio Stedendriehoek voor staat en de concrete activiteiten. Om de uitvoeringsagenda te realiseren zijn projecten nodig èn externe financiering. Het Dagelijks Bestuur heeft besloten om te starten met fase 1 van het investeringsplan om daarmee de 1e stap te zetten op weg naar ‘samen regionaal investeren’. Het hoofddoel is projecten mogelijk te maken die individuele gemeenten of bedrijven niet op eigen kracht kunnen realiseren. Hiervoor is een post van €250.000 opgenomen. Het spreekt voor zich dat de doelen van de uitvoeringsagenda leidend zijn voor het soort projecten dat begeleid gaat worden. Het eigenaarschap van de projecten blijft bij de desbetreffende gemeente , onderneming etc. Het gaat om de begeleiding van de projecteigenaren zodat zij hun business case aanscherpen om deze beter te laten matchen met de voorwaarden die externe financiers stellen. Na twee jaar wordt geëvalueerd en vindt besluitvorming plaats over het al dan niet voortzetten van het investeringsplatform.

4.1.2 De plannen voor 2024

In deze paragraaf vindt u per programma beschreven wat we willen bereiken in 2030 (de doelen uit de uitvoeringsagenda) en wat we daarvoor gaan doen in 2024. Het programma Regionale energiestrategie wordt hier niet beschreven, de plannen ven financiering oor 2024 worden via de Stuurgroep RES rechtstreeks met de colleges gedeeld.

Wat we willen bereiken binnen de programma’s is in deze begroting procesmatig beschreven. In het Jaarplan 2024, dat begin 2024 wordt opgeleverd, worden per programmaonderdeel concrete resultaten benoemd. In het jaarverslag 2024 wordt over de uiteindelijk bereikte resultaten gerapporteerd.

Slimme, groene verstedelijking

We wonen, leven en werken in één van de mooiste regio’s van Nederland, met een aantal mooie kernen en steden in een groen ommeland en goed bereikbaar. Die kwaliteiten willen we behouden, versterken en waar dat nog beter benutten. In het programma Slimme, groene verstedelijking komen opgaven zoals wonen, voorzieningen, bereikbaarheid en energietransitie samen. Dat doen we op een eigentijdse manier, klimaatadaptief, natuurinclusief én met toepassing van nieuwe technologie.

De doelen voor 2030 waar wij ons op richten zijn:

- 24.000 nieuwe woningen en verduurzamen bestaande wijken
- Versterken stationsgebieden
- Goede bereikbaarheid voor inwoners

De gemeenten hebben met elkaar woningbouwafspraken gemaakt, samen met de provincies Gelderland en Overijssel, de corporaties en het ministerie van BZK. We kijken zowel naar de demografische ontwikkeling van de regio en naar de wervingskracht die deze regio heeft op nieuwe vestiging voor jongeren en jonge gezinnen. We investeren met onze partners in de publieke en culturele voorzieningen. We werken hiervoor de regionale woondeal in 2024 uit in woonprogramma's per gemeente.

Onze stationslocaties zijn in 2030 plekken waar je wilt wonen, werken, leren of gewoon vermaken. Het zijn goed bereikbare plekken met het omliggende gebied. We hebben in 2024 een duidelijk plan voor de stationsgebieden en spoorzones van Apeldoorn, Deventer, Voorst, Zutphen en Brummen. Voorzieningen, werk, kennisclusters, onderwijs en wonen komen hierbij samen op goed bereikbare plaatsen. We trekken waar dat zinnig is gezamenlijk op naar onze partners provincie, rijk, ns en ProRail.

Ons woningbouwprogramma is divers en betaalbaar. De gemeenten hebben een gezamenlijke afspraak gemaakt over het aandeel sociale woningen en betaalbare huur- en koopwoningen. We houden rekening met nieuwe woonvormen en zorgen er voor dat we regionaal onze opgave realiseren voor bijvoorbeeld arbeidsmigratie, vluchtelingen en statushouders. Bij nieuwbouw en vernieuwing van de bestaande bouw vergroten we het aandeel circulaire en natuurlijke grondstoffen. Dit doen we in samenwerking met bedrijven en agrariërs in de regio. We werken in 2023 samen met private en publieke partners een uitvoeringsplan uit voor circulair en biobased (ver)bouwen. In 2024 realiseren we diverse voorbeelden.

We verduurzamen bestaande wijken, kernen of dorpen. Daarbij werken we integraal en kijken verder naar bijvoorbeeld de mogelijkheden van klimaatadaptieve en natuurinclusieve inrichting. Ook onze mobiliteit en energievoorziening verandert. Dit heeft effect op de openbare ruimte en de ordening van de energie-infrastructuur. De kennis die we in lopende projecten opdoen in de energietransitie en verduurzaming benutten we voor andere locaties. Met de gemeenten werken we in 2024 een plan uit hoe we in 2030 de 20.000 woningen in wijken, kernen en dorpen gaan verduurzamen op een integrale wijze.

Vitaal landelijk gebied

Het programma Vitaal Landelijk Gebied is in een korte tijd uitgegroeid tot een inhoudelijk goed doordacht integraal programma. De totstandkoming van de Uitvoeringsagenda Regio Stedendriehoek 2023-2030 viel min of meer samen met de toenemende aandacht op de ontwikkelingen in het buitengebied in het algemeen en de uitdagingen rondom stikstof in het bijzonder. Parallel daaraan werd duidelijk dat juist ook de regio's gevraagd werd daarbinnen een rol te pakken.

De doelen waarop wij ons richten zijn

- Gezond en robuust water- en bodemsysteem
- Leefbaar landelijk gebied
- Hoge landschappelijke kwaliteit
- Ruimte voor agrarisch ondernemerschap
- Duurzaam voedselsysteem

Voor het onderwerp gezond- en robuust watersysteem en hoge landschappelijke kwaliteit wordt er intensief samengewerkt met partners zoals de waterschappen, maar ook agrarisch natuurbeheer, natuurorganisaties etc. Wij gaan aan de slag met de uitwerking van het Plan van Aanpak dat in 2023 wordt opgesteld.
Voor leefbaar landelijk gebied is de samenwerking noodzakelijke met andere programma's. Het gaat onder andere om een gevarieerd en betaalbaar woningenaanbod in de dorpen en kernen en een goede bereikbaarheid van voorzieningen. Dit zijn onderdelen die opgepakt worden in het programma slimme, groene verstedelijking en vanuit de mobiliteitsagenda.

Het onderdeel ruimte voor agrarisch ondernemerschap werken we uit via de scholing en netwerken gericht op Natuurinclusieve landbouw met behulp van POP3 gelden, middelen die we tot eind 2024 kunnen aanwenden.. Ook werken we samen met de innovatiecooperatie aan verdere vulling van dat onderdeel.De versterking van het duurzaam voedselsysteem loopt eveneens via POP3 gelden. Ook dit loopt door tot eind 2024.

Overige onderdelen zijn mede afhankelijk van uitstaande sporen via provincie rijk, binnen de VLGG gelden, regiodeal, DAW subsidiespoor, leadergelden etc. Of en in welke mate deze toegekend worden zal pas in de loop van 2023 bekend worden vervolgens door middel van een begrotingswijziging in de begroting opgenomen worden.

Regionale economie van de toekomst

Een sterke regionale economie en goed functionerende bedrijven creëren werk en inkomen. Dat is belangrijk voor de bestaanszekerheid van onze inwoners. Het midden- en kleinbedrijf is de drijvende kracht van onze regionale economie. De gewenste groene en digitale groei vraagt om meer en toekomstbestendige werklocaties.

De doelen voor 2030 waar wij ons op richten zijn:
- Ruimte voor werk door uitbreiding van bedrijventerreinen
- Toekomstbestendige bedrijventerreinen
- Een veerkrachtige arbeidsmarkt
- Een logistiek ecosysteem A1/IJssel
- Kweekplaatsen voor groene en digitale groei in het MKB

Voldoende ruimte voor werk is essentieel voor onze regionale economie. Daarom maken we in 2024 nieuwe regionale afspraken over de uitbreiding van bedrijventerreinen.

Met de Regio Deal (3^{e} tranche) hebben we mooie stappen gezet samen met het georganiseerde bedrijfsleven om een deel van de bedrijventerreinen in onze regio toekomstbestendig te maken. Het gaat om projecten rondom Smart Grids, vergroening, veiligheid, circulariteit en de organisatiegraad. In 2024 zetten we dit voort.

De arbeidsmarkt is in beweging. We zetten in op het vergroten van arbeidsproductiviteit en arbeidsparticipatie door onbenut arbeidspotentieel krachtiger te mobiliseren. Daarom ontwikkelen we met onze achterbannen de komende tijd een human capital agenda. In 2024 geven we de uitvoering van deze strategische agenda verder vorm.

Voor het logistiek ecosysteem A1/ IJssel richten we ons in 2024 op de verdere professionaliseren van het logistiek netwerk en geven we invulling aan de (Europese) ambities voor de North Sea-Baltic Corridor.

Het bedrijfsleven wordt uitgedaagd door crises, ontwikkelingen in de markt en op de arbeidsmarkt, energievraagstukken,
verduurzaming, veiligheid en digitalisering. In al deze uitdagingen spelen kennis en innovatie een sleutelrol. We bouwen in 2024 daarom aan een regionale mkb ondersteuningsinfrastructuur.

Gebiedsontwikkeling

We staan als regio, net als in de rest van Nederland, voor grote ruimtelijke opgaven. Onze leefomgeving staat onder druk. Het woningentekort, de stikstofdepositie, de behoefte aan duurzame energie, het teruglopen van de kwaliteit van natuur, en extremere weersomstandigheden vragen om keuzes. De ruimte is beperkt en als regio willen we onze kwaliteit van leven borgen. Deze ruimtelijke opgaven hebben een groot effect op de inrichting van de ruimte, het beslag daarop en ze zijn grensoverschrijdend.
Het belang om deze ruimtelijke opgaven vanuit regionaal perspectief op te pakken is groot. Leidende principes als Bodem en Water Sturend maken ruimtelijke opgaven niet langer voor elke gemeente per definitie even geschikt. Er is binnen gebiedsontwikkeling ook veel aandacht voor onze regio-grensoverschrijdende samenwerkingen.
De integraliteit met de drie programma's Slimme groene verstedelijking, Vitaal landelijk gebied en Regionale economie van de toekomst is essentieel voor het programma Gebiedsontwikkeling. Gebiedsontwikkeling richt zich tot 2030 en verder op de drie perspectieven die door het Rijk, via de provincies, bij de regio's neergelegd worden: 1) perspectief voor landbouw en natuur, 2) ordenende netwerken voor energie en (circulaire) economie en 3) leefbare steden en regio's.
De komende jaren is de Regio Stedendriehoek een belangrijke gesprekspartner voor provincies en Rijk en zorgen we binnen het programma Gebiedsontwikkeling dat we regionaal ons ruimtelijk perspectief inhoudelijk en bestuurlijk verder uitwerken. Dit om ook aanspraak te kunnen maken op financierings- of ondersteuningsmogelijkheden vanuit Rijk en provincies.

Bereikbaarheid en mobiliteit

Mede als input voor de uitvoeringsagenda heeft het Dagelijks Bestuur op 14 december 2022 de mobiliteitsagenda 2023-2027 vastgesteld. De agenda gaat niet alleen over het verbeteren van de bereikbaarheid, maar ook over het verbeteren van de leefomgeving, het economisch vestigingsklimaat en de klimaatdoelstellingen. Mobiliteit staat voor een grote klimaatopgave. In het klimaatakkoord is een CO2 reductie van 49% CO2 aangegeven voor 2030.

De inzet richt zich op drie doelen:

1. Verbetering van de bereikbaarheid met omliggende regio's

Veel verplaatsingen uit de regio zijn naar de Randstad en naar het oosten, maar ook in noord-zuid richting. Op dit moment slibben wegen van en naar de regio dicht, zijn treinsporen aan vernieuwing en verbreding toe en blijft logistiek potentieel onbenut door achterblijvende waterinfrastructuur. Met name de A1 corridor vormt hierbij een knelpunt, zowel op de weg als op het spoor.
Maatregelen:

- Aanpak A1-corridor
- Uitvoeren maatregelen A50-corridor
- Mobiliteit en verstedelijking
- Verbeteren waterbereikbaarheid

2. Regionale knelpunten op wegennet verlichten

Binnen de regio vinden veel reisbewegingen plaats tussen de grote woongebieden en belangrijke werkgebieden. En er zijn veel logistieke verplaatsingen. De beoogde ruimtelijke ontwikkelingen en verdere groei van de mobiliteit leidt daarmee niet alleen tot problemen op het bovenregionale netwerk, maar ook op het regionale netwerk ontstaan problemen. Om een toename van het aantal reisbewegingen efficiënt en duurzaam te kunnen faciliteren, is het nodig naar het hele vervoerssysteem te kijken waarbij alle mogelijke modaliteiten aan bod komen.

Maatregelen:

- Stimuleren fietsgebruik
- Ontwikkeling mobiliteitshubs
- Transitie naar slimme mobiliteit
- Samenwerking met bedrijven

3. Bereikbaarheid binnen de (nieuwe) verstedelijkte gebieden versterken

Niet alleen nieuwe woongebieden zorgen voor congestie, verkeersproblemen en negatieve milieueffecten. Ook bestaande woongebieden dragen daaraan bij. Voor binnenstedelijke gebieden geldt dat de menging van functies hoog is. Om inbreiding met verduurzaming te kunnen faciliteren zijn slimme oplossingen voor het omgaan met ruimte voor verkeer en mobiliteit noodzakelijk.

Maatregelen:

- Nieuwe mobiliteitsoplossingen in planvorming
- Stimuleren fiets, stimuleren deelmobiliteit (STOMP principe)

Op elk van deze 3 doelen worden in 2024 specifieke maatregelen ingezet, conform de Mobiliteitsagenda.

Investeringsplatform

In 2023 is de kwartiermakersfase afgerond en heeft besluitvorming plaatsgevonden over de start van een investeringsplatform. Dit platform richt zich op revolverende financieringen van renderen projecten.

Het doel voor 2030 waar wij ons op richten:

- Een sterke toename van het aantal projecten dat succesvol gekoppeld is aan externe financiering ten behoeve van de realisatie van de uitvoeringsagenda

In 2024 wordt een team van financieel experts opgericht dat als taak heeft om kansrijke projecten te identificeren in het licht van de uitvoeringsagenda. Een belangrijk onderdeel is communicatie, het ‘in de markt zetten’ van deze nieuwe begeleidingsvorm, en een triple helix governance, wie besluit welke projecten kansrijk zijn en welke niet. Er wordt een begeleidingsprogramma ontwikkeld met als doel om de projecteigenaren de tools in handen te geven hun business case zodanig op te stellen dat de match met externe financiering beter gemaakt kan worden. Het financieringslandschap wordt in kaart gebracht en de relaties met de financiers wordt onderhouden.

4.1.3 Kosten: wat gaat het programma kosten?

omschrijving	rekening 2022	begroting na wijziging 2023	begroting 2024
Inzet capaciteit	328.677	465.836	1.707.542
Bijdrage Board	70.373	72.460	-
Groen, slimme verstedelijking	13.310	10.297	50.000
Vitaal landelijk gebied	25.394	15.445	50.000
Werkplek van de toekomst	27.498	23.168	50.000
Bereikbaarheid	610.048	118.720	100.000
Gebiedsontwikkeling	-	-	50.000
Algemeen	245.140	113.571	50.000
Totale lasten Agenda	**1.320.440**	**819.497**	**2.057.542**

omschrijving	rekening 2022	begroting na wijziging 2023	begroting 2024
Bijdrage gemeenten agenda	557.175	819.497	2.057.542
Bijdrage bereikbaarheid subsidies	532.634	-	-
Vergoeding detachering	40.821	-	-
Bijdrage strategische uitvoeringsagenda	53.966	-	-
Bijdrage verkenning regonaal bodembeleid	7.525	-	-
Bijdrage kwartiermaker logistiek netwerk	2.723	-	-
Totale baten Agenda	**1.194.844**	**819.497**	**2.057.542**

Bijdrage uit reserves	**152.515**	**-**	**-**

Saldo	**26.919**	**-**	**-**

Meerjarenperspectief	2025	2026	2027
Lasten	**2.166.249**	**2.280.707**	**2.401.219**
Baten	**2.166.249**	**2.280.707**	**2.401.219**

Saldo	**-**	**-**	**-**

Toelichting Bedragen Bereikbaarheid:

Bij het programma Bereikbaarheid zijn in de cijfers 2022 naast het programmabudget, ter grootte van € 77.414, de subsidies in de lasten meegenomen die vanuit de provincies en het Rijk beschikbaar zijn gesteld, de omvang van de subsidie bedraagt € 532.634. Het betreft de subsidies Werkgeversaanpak 2019-2021 (€ 211.020), Slimme en schone mobiliteit 2020 (€ 151.140) en Packagedeal fiets (€ 171.474). Het totaalbedrag aan de lasten kant komt in 2022 uit op € 610.048. Het subsidiebedrag wordt aan de batenkant in 2022 verantwoord. De subsidies over 2023 en 2024 zijn nog niet bekend en zijn derhalve niet opgenomen in de begrote cijfers.

4.2 Programma 002 Lobby, communicatie en regionale samenwerking

4.2.1 Toelichting

Lobby, communicatie en het actief verbinden van regionale en bovenregionale partners aan de regionale opgaven is, naast het ontwikkelen van een gedragen inhoudelijke regionale koers, hèt speerpunt van de regionale werkorganisatie. In dit programma vindt u de capaciteit en middelen die nodig zijn om de Regio Stedendriehoek op de juiste podia te zetten. In het programma is ook budget opgenomen voor monitoring.

Lobby

De lobby door de werkorganisatie van de Regio Stedendriehoek heeft als doel om voor de regio belangrijke thema's op de agenda van provincies en het Rijk te krijgen (denk aan een goede dekking van het OV in het landelijk gebied, de flessenhals Apeldoorn-Barneveld op de A1, capaciteit op het spoor, aandacht voor onderwijs en arbeidsmarkt, etc.) en bij te dragen aan het binnenhalen van additionele middelen via een Regio Deal, het regioarrangement (waar o.a. het transitiefonds Landbouw en het Klimaatfonds aan gekoppeld is), Europese subsidie en andere financiële bronnen.
Lobby vindt plaats door veel regionale partners, waaronder gemeenten.
Vanuit de regionale werkorganisatie wordt de lobby voorbereid, aangejaagd en, samen met inhoudelijke experts, bestuurders en lobbyisten van gemeenten, bedrijven en kennisinstellingen, uitgevoerd. De lobby richt zich op het identificeren van benodigde en kansrijke lobbydossiers, het aanscherpen van de lobbyboodschap, het opstellen van lobbyfiches (handelingsperspectief), het opbouwen van een netwerk, het uitdragen van de lobbyboodschap in Arnhem, Zwolle, Den Haag en Brussel en het positioneren van bestuurders van zowel de Regio Stedendriehoek als Strategische Board om de lobby uit te kunnen voeren.
Het aanvragen van een nieuwe Regio Deal vraagt, naast een stevige inzet op regionale samenwerking (de aanvraag bestaat immers uit innovatieve programma's en projecten vanuit de brede achterban van de Regio Stedendriehoek), ook om niet aflatende lobby bij het Rijk.
Daarnaast is binnen de werkorganisatie een subsidieadviseur werkzaam die zich richt op het identificeren van kansrijke subsidies bij provincies, Rijk en Europa en het daadwerkelijk ondersteunen van gemeenten en regionale consortia in het aanvragen van subsidies.
Lobby en externe profilering is hèt speerpunt van de regionale samenwerking en vraagt aanhoudende bestuurlijk en ambtelijke aandacht. De capaciteit voor 2024 en 2025 wordt dan ook stevig uitgebreid, bovenop de bestaande structurele capaciteit. Aan de inzet van de extra senior lobbyist wordt een gerichte opdracht gekoppeld. Na 2 jaar wordt geëvalueerd of de extra lobby de beoogde vruchten afwerpt.

Communicatie

De lobby en externe profilering van de Regio Stedendriehoek is onlosmakelijk verbonden aan communicatie. Om goed beslagen ten ijs te komen in onze lobby, is het nodig om een scherpe, aantrekkelijk geformuleerde boodschap te hebben, de website op orde te hebben, actief te communiceren via social media, goede perscontacten te hebben, onze aanwezigheid kenbaar te maken via verschillende communicatiemiddelen en verschillende events. Dit geldt zowel voor de corporate boodschap als voor de communicatie vanuit de verschillende programma's. Als er een Woon Deal wordt afgesloten, een regionaal logistiek netwerk van ondernemers actief is, we inwoners willen verleiden vaker de fiets te pakken, is er communicatieve ondersteuning nodig.

In het programma vindt u de benodigde capaciteit voor een betrokken communicatieteam terug, inclusief de financiële middelen die nodig zijn voor een professionele uitstraling als Regio Stedendriehoek.

Regionale samenwerking (multiple helix)

De vernieuwde Strategische Board speelt een belangrijke rol in het verbinden van impactvolle regionale en bovenregionale spelers aan de regionale ambities. Om dit te kunnen doen, is het belangrijk om goede en inhoudsvolle contacten te hebben met de vele ondernemers en ondernemersverenigingen die de regio rijk is, de onderwijs- en kennisinstellingen als Saxion, Aventus, het Zone College en regionale parels als de Kien in Deventer en het Centrum voor Veiligheid en Digitalisering in Apeldoorn, raadsleden, culturele- en zorginstellingen, jongeren, gedeputeerden van de provincies, de Economic Boards van andere regio's in Oost-Nederland. Om deze contacten te onderhouden en toe te werken naar gezamenlijk eigenaarschap op de regionale ambities en van daaruit ook te handelen, is het nodig elkaar te ontmoeten en elkaar te inspireren. In de wat kleinere setting van de Strategische Board en de grote setting van regionale congressen en raadsconferenties.
Vanuit de regionale werkorganisatie wordt de Strategische Board en het regionale netwerk ondersteund door een accountmanager Regionale Samenwerking. De accountmanager Regionale Samenwerking onderhoudt actief de contacten met ondernemers, onderwijsinstellingen en andere niet overheids-stakeholders in de regio. Hij of zij is verantwoordelijk voor de netwerkevents die vanuit de Board worden geïnitieerd. In het programma zijn ook de financiële middelen opgenomen die nodig zijn voor de netwerkevents binnen en buiten de regio.

4.2.2 De plannen voor 2024

Lobby en fondsenwerving

Het hoofddoel van de lobby is het versterken van de uitvoeringskracht van de regio, doordat er additionele middelen vanuit Rijk en Europa naar de regio vloeien en voor de regio belangrijke lobbydossiers op de juiste beleidstafels van provincies/Rijk liggen. Dit ten behoeve van de realisatie van de uitvoeringsagenda en het vergroten van de brede welvaart van de regio.

Om dit doel te bereiken zetten we in 2024 in op het volgende:
We geven uitvoering aan het Strategisch Public Affairs-plan dat eind 2023 bestuurlijk is vastgesteld. Dat betekent bestuurlijke en ambtelijke lobby op de prioritaire regionale lobbydossiers, waaronder het voorzieningenniveau en bereikbaarheidsthema's. Op basis van het strategisch public affairs plan vormt de lobby een samenhangend geheel waarbij de verschillende onderdelen en activiteiten elkaar versterken. We versterken de zichtbaarheid en bekendheid van de regio zodat onze lobby beter landt. En we werken aan het uitbreiden en versterken van ons netwerk op de prioritaire lobbydossiers. De Strategische Board speelt een belangrijke rol in de externe profilering, met name richting de provincies en Den Haag. We zetten ook in op het versterken van bovenregionale lobby. Door gezamenlijk vanuit Oost-Nederland op te trekken richting Den Haag en Brussel zetten we onze belangen veel sterker op de kaart. Daarom nemen we deel aan verschillende bovenregionale netwerken en lobbytrajecten. Onderdeel van de lobby is onder andere een bezoek aan de European Week of Regions and Cities in oktober 2024 en een werkbezoek aan Tweede Kamerleden in het najaar van 2024.

De intentie is om in november 2023 een Regio Deal-aanvraag te doen. Als deze gehonoreerd wordt, vindt in de 1e helft van 2024 de dealmaking plaats om het aanbod aan het Rijk te concretiseren. Daarnaast worden meer

mogelijkheden voor subsidiëring geïdentificeerd en gaan we in 2024 aan de slag met het voorbereiden van en/of ondersteunen van aanvragen van andere subsidies. Daarbij neemt de regio als rol op zich om een voortdurende subsidiescan uit te voeren, uiteraard op basis van de prioriteiten van de uitvoeringsagenda en gericht op regionale en bovenregionale projecten waarin verschillende partners samenwerken. Hierbij kijken we naar provinciale, landelijke en Europese subsidies. Daarnaast kan de regio de ontwikkeling van een gezamenlijke aanvraag faciliteren.

Communicatie

Het hoofddoel van communicatie is het versterken van de relevantie, zichtbaarheid, herkenbaarheid en aantrekkingskracht van de Regio Stedendriehoek (‘daar wil je bij horen’), zodanig dat er toegenomen traffic is op onze online media, regionale evenementen beter bezocht worden, er meer aanvragen voor werkbezoeken vanuit provincies en Rijk aan de regio zijn, de Regio Stedendriehoek vaker in het nieuws verschijnt t.o.v. 2023 en de lobby zichtbaar succes heeft.

Om dit doel te bereiken zetten we in 2024 in op het volgende:
We ondersteunen het strategisch Public Affairs-plan op communicatief gebied door via de juiste middelen op het juiste moment de prioritaire lobby-dossiers bij de juiste doelgroep voor het voetlicht te brengen. Dit is een van de hoofdtaken van communicatie. Daarnaast werken we aan een steeds sterkere profilering voor Regio Stedendriehoek door onze centrale boodschap het hele jaar door onder de aandacht te brengen, zowel intern in onze organisatie als naar buiten toe, zodanig dat iedereen die de vraag krijgt waar Regio Stedendriehoek voor staat dit in drie zinnen kan uitleggen. We hebben aandacht voor regionale succesverhalen en uitdagingen en delen deze via onze website, nieuwsbrieven en social media. Ook positioneren we de regio door een of meer publicaties, zoals een voortgangsrapportage of agenda. We ondersteunen de regionale samenwerking door onze kanalen in te zetten om verbinding te creëren tussen alle betrokken partijen, met extra aandacht voor het betrekken en goed informeren van de gemeenteraden. Daarnaast ondersteunt het team de organisatie met alles wat maar nodig is op communicatief gebied: van het produceren van middelen tot het ondersteunen bij evenementen.

Regionale samenwerking

Het hoofddoel van de regionale samenwerking is het versterken van het eigenaarschap en commitment bij impactvolle regionale en bovenregionale spelers aan de regionale opgaven en het creëren van een succesvol regionaal netwerk dat gezamenlijk uitvoering geeft aan de regionale opgaven.

Om dit doel te bereiken zetten we in 2024 in op het volgende:
We ondersteunen de Strategische Board in de externe profilering, in de voorbereiding en uitvoering van bijeenkomsten (4x per jaar) en de netwerkevents, waaronder een regioconferentie in februari 2024 en een bezoek aan Den Haag in oktober 2024. De werkwijze van de Strategische Board is gebaseerd op het maximaal benutten van de regionale denkkracht, door hoogwaardige kennis en inspirerende externe deskundigen te koppelen aan regionale professionals en bestuurders, die concrete strategische vraagstukken voorleggen aan de Board. Door deze bijzondere bijeenkomsten zorgvuldig te cureren en professioneel te organiseren, krijgt de Strategische Board haar gezaghebbende, zwaarwegende strategische status. De Board bestaat uit een invloedrijke kerngroep en een grotere schil van ondernemers, professionals, bestuurders en andere regionale smaakmakers. Diversiteit in leeftijd, achtergrond, cultuur en gender is hierbij het uitgangspunt.

We zetten actief in op het onderhouden en vergroten van het netwerk van impactvolle ondernemers, kennis- en onderzoeksinstellingen en andere maatschappelijke organisaties door hen te verbinden aan de activiteiten van de Strategische Board, gezamenlijke kennis- en innovatietrajecten te starten en het netwerk nauw te verbinden op de projecten en initiatieven die voortkomen uit de uitvoeringsagenda (consortia bouwen ten behoeve van lobby, financiering etc). In tegenstelling tot het recente verleden zal deze triple- (of wellicht multiple-) helix samenwerking vooral operationeel, dus relatief dicht op de inhoud van de regionale activiteiten worden georganiseerd. We zijn immers een regio van doeners en vinden het belangrijk onnodige bestuurlijke drukte en praatclubs te vermijden.

We zetten actief in op het betrekken van raadsleden door in 2024 2x per jaar een raadsconferentie te organiseren en op reguliere basis met de raadsadviescommissie (bestaande uit 2 vertegenwoordigers per raad) bij elkaar te komen om de betrokkenheid van de raden op het regionale werk te vergroten en gezamenlijk koers te bepalen over proces en aanpak.

Monitoring

Met onze Uitvoeringsagenda zetten we in op brede welvaart. We willen de kwaliteit van de Regio Stedendriehoek versterken. De kwaliteit van leven, werken, leren, recreëren, natuur en klimaat. Het verbeteren van de kwaliteit van brede welvaart, begint bij het in kaart brengen van onze brede welvaart en het bepalen van ons streefbeeld. De planbureaus en het CBS hebben ervoor gekozen om aan de hand van een set indicatoren te monitoren hoe het gaat met de ontwikkeling van brede welvaart in de samenleving. De perfecte set indicatoren voor brede welvaart bestaat natuurlijk niet. In de Regio Stedendriehoek hebben we de uitdaging om de monitor van Gelderland te verbinden aan die van Overijssel, aansluiting te houden bij de Monitor Brede Welvaart die de verschillende gemeenten hanteren en ervoor te zorgen dat we voldoende cijfers beschikbaar hebben op regionaal niveau. Daarnaast gaan we onderzoeken of de huidige set voldoende de lading dekt om de impact te meten die wij willen maken met onze Uitvoeringsagenda en toekomstige Regiodeals. Daarbij maken we een koppeling met de Sustainable Development Goals om ervoor te zorgen dat Brede Welvaart geen vaag begrip blijft.

4.2.3 Kosten: wat gaat het programma kosten?

omschrijving	rekening 2022	begroting na wijziging 2023	begroting 2024
Inzet capaciteit	185.865	231.000	744.365
Regionale Congressen	-	-	100.000
Communicatiekosten	35.749	41.645	125.000
Monitoring	-	-	90.000
Totale lasten Agenda	**221.614**	**272.645**	**1.059.365**

omschrijving	rekening 2022	begroting na wijziging 2023	begroting 2024
Bijdrage gemeenten agenda	258.032	272.645	1.059.365
Totale baten Agenda	**258.032**	**272.645**	**1.059.365**
Bijdrage uit reserves	**-**	**-**	**-**
Saldo	**36.418**	**-**	**-**

Meerjarenperspectief	2025	2026	2027
Lasten	**1.115.311**	**1.174.214**	**1.236.233**
Baten	**1.115.311**	**1.174.214**	**1.236.233**
Saldo	**-**	**-**	**-**

4.3 Programma 003 Stafbureau en Bestuur

4.3.1 Toelichting

Vanaf 1 januari 2024 is de nieuwe werkorganisatie actief. De werkorganisatie is triple helix van karakter en bestaat wat werknemers betreft uit een mix van zzp-ers, ambtenaren, medewerkers van kennis- en onderzoeksinstellingen en waterschappen. Voor sommige opgaven uit de uitvoeringsagenda is een ondernemer nodig, voor andere een ambtenaar en voor weer een andere iemand die gepokt en gemazeld is op het gebied van onderwijs en/of onderzoek.

De aansturing van de werkorganisatie vindt in 2024 plaats door een secretaris/directeur. Daarnaast is binnen het stafbureau een bestuursadviseur actief (die met name het bestuurlijke proces rondom algemeen en dagelijks bestuur en de raden in het pakket heeft) en een strategisch adviseur (die op inhoud adviseert, monitoring aanstuurt etc). Ook de accountmanager regionale samenwerking (die het regionale netwerk van ondernemers en onderwijs- en onderzoeksinstellingen onderhoudt en gekoppeld is aan de Strategische Board) werkt vanuit het stafbureau, al valt deze functie budgettair onder programma 2. Ten slotte zijn in het stafbureau een coördinator bedrijfsvoering en een managementassistent actief.

De regio is in transitie, er is sprake van een groeimodel. In het eerste kwartaal van 2024 vindt besluitvorming plaats over de vereisten die gesteld worden aan de werkorganisatie en welke aansturing daarbij past, inclusief het profiel van de directeur/directie.

4.3.2 De plannen voor 2024

Vanaf 2024 werken we in een nieuwe structuur en met een andere werkwijze. Veel aandacht zal uitgaan naar het inrichten en zo optimaal mogelijk laten functioneren van de triple helix programmateams en het zo goed mogelijk ondersteunen van de vernieuwde Strategische Board en het verbinden van het regionale netwerk aan de opgaven.

Daarnaast richt het stafbureau zich in 2024 op het volgende:

- Het opleveren en uitvoeren van het jaarplan 2024 met daarin de concrete activiteiten voor 2024.
- Het adviseren en ondersteunen van het Dagelijks Bestuur, de Regioraad en andere bestuurlijke overleggen.
- Het vertalen van de adviezen van de Strategische Board naar de werkorganisatie.
- Stakeholdermanagement provincies en het Rijk.
- Het doorvoeren van de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regeling.
- Het ondersteunen van de raadsadviescommissie en stakeholdermanagement richting de raden.
- Het verzorgen van de financiële cyclus (kaderbrief, begroting, jaarstukken).
- De uitvoering van reguliere personeels- en bedrijfsvoeringstaken.

4.3.3 Kosten: wat gaat het programma kosten?

omschrijving	rekening 2022	begroting na wijziging 2023	begroting 2024
Personele lasten			
Inzet capaciteit	271.173	378.684	520.193
Personeelsgerelateerde kosten	9.537	11.826	24.000
Totaal personele lasten	**280.710**	**390.510**	**544.193**
Werkplek			
Kosten werkplek (dig archief, huur, meubilair, kantoorbenodigdheden)	60.420	114.133	154.000
Totaal werkplek	**60.420**	**114.133**	**154.000**
Control			
Accountantskosten	23.824	20.660	27.000
Kosten controller/financiële ondersteuning	55.792	67.145	60.000
Kosten betalingsverkeer	-136	203	-
Totaal control	**79.480**	**88.008**	**87.000**
Totaal bestuurskosten	**8.474**	**10.626**	**15.000**
Totaal lasten	**429.084**	**603.277**	**800.193**

omschrijving	rekening 2022	begroting na wijziging 2023	begroting 2024
Bijdragen van gemeenten	495.045	603.277	800.193
Rente deposito	3.999	-	
Totaal baten	**499.044**	**603.277**	**800.193**
Saldo	**69.960**		**-**

Meerjarenperspectief	2025	2027	2027
Lasten	839.315	880.419	923.606
Baten	839.315	880.419	923.606
Saldo	**-**	**-**	**-**

Indicator	Omschrijving	
Formatie	FTE per 1000 inwoners	0,04670
Bezetting	FTE per 1000 inwoners	0,04670
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	7,65
Uitvoeringsagenda	Kosten per inwoner	0,78
Kosten Bestuur	Kosten per inwoner	0,32
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom+totale kosten inhuur	2,02%
Overhead	% van de totale kosten	43,85%

4.4 Resultaat 2023-2024

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Begroot saldo	**-**	**-**	**-**
Gerealiseerd saldo	**146.672**	**-**	**-**
Voorstel reservering reserve OP	**-**		
Saldo na bestemming reserves	**146.672**		
Meerjarenperspectief	**2025**	**2026**	**2027**
Lasten	-	-	-
Baten	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**

5.Recapitulatie op programmaniveau en meerjarenperspectief

** betreft inwonerafhankelijke lasten	rekening 2022		begroting 2023 na wijziging		begroting 2024	
omschrijving	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Uitvoeringsagenda 2023-2030	**1.320.440**	**1.194.844**	**819.497**	**819.497**	**2.057.542**	**2.057.542**
Lobby, communicatie en regionale samenwerking	**221.614**	**258.032**	**272.645**	**272.645**	**1.059.365**	**1.059.365**
Stafbureau en Bestuur	**429.084**	**499.044**	**603.277**	**603.277**	**800.193**	**800.193**
Totaal Uitvoeringsovereenkomsten	**-**	**13.375**	**-**	**-**	**-**	**-**
Geraamd totaal saldo baten en lasten	**1.971.138**	**1.965.295**	**1.695.419**	**1.695.419**	**3.917.100**	**3.917.100**
Resultaatrekening						
Resultaat exploitatie voor bestemming	**146.672**	**-**	-	-	-	-
- onttreking Overlopend projectbudget	**-**	**152.515**	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	**146.672**	**152.515**	**-**	**-**	**-**	**-**
Geraamde resultaat	**2.117.810**	**2.117.810**	**1.695.419**	**1.695.419**	**3.917.100**	**3.917.100**

Meerjarenperspectief 2024-2027

** betreft inwonerafhankelijke kosten	begroting 2024		begroting 2025		begroting 2026		begroting 2027	
omschrijving	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Uitvoeringsagenda 2023-2030	2.057.542	2.057.542	2.166.249	2.166.249	2.280.707	2.280.707	2.401.219	2.401.219
Totaal Uitvoeringsagenda 2023-2030	**2.057.542**	**2.057.542**	**2.166.249**	**2.166.249**	**2.280.707**	**2.280.707**	**2.401.219**	**2.401.219**
Lobby, communicatie en regionale samenwerking	1.059.365	1.059.365	1.115.311	1.115.311	1.174.214	1.174.214	1.236.233	1.236.233
Totaal Lobby, communicatie en regionale samenwerking	**1.059.365**	**1.059.365**	**1.115.311**	**1.115.311**	**1.174.214**	**1.174.214**	**1.236.233**	**1.236.233**
Stafbureau en Bestuur	800.193	800.193	839.315	839.315	880.419	880.419	923.606	923.606
Totaal Stafbureau en Bestuur	**800.193**	**800.193**	**839.315**	**839.315**	**880.419**	**880.419**	**923.606**	**923.606**
Geraamd totaal saldo baten en lasten	**3.917.100**	**3.917.100**	**4.120.875**	**4.120.875**	**4.335.340**	**4.335.340**	**4.561.058**	**4.561.058**
Mutatie reserves	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Geraamde resultaat	**3.917.100**	**3.917.100**	**4.120.875**	**4.120.875**	**4.335.340**	**4.335.340**	**4.561.058**	**4.561.058**
		+ pm		**+ pm**		**+ pm**		**+ pm**

De meerjarige bijdrage per gemeente op basis van de inwoneraantallen van deze begroting is als volgt:

Bijdrage per gemeente (o.b.v. inwoners dec 2022 CBS)				
	2024	**2025**	**2026**	**2027**
Apeldoorn	1.449.503	1.524.909	1.604.270	1.687.796
Brummen	182.839	192.350	202.361	212.897
Deventer	888.077	934.276	982.899	1.034.073
Epe	291.080	306.223	322.160	338.933
Heerde	166.087	174.727	183.820	193.391
Lochem	298.187	313.700	330.026	347.208
Voorst	218.321	229.679	241.632	254.212
Zutphen	423.006	445.012	468.172	492.547
Totaal	**3.917.100**	**4.120.875**	**4.335.340**	**4.561.058**
per inwoner	**8,75**	**9,21**	**9,69**	**10,19**

De bijdrage per inwoner bedraagt in 2024 € 8,75. Voor de opbouw van de inwonersbijdrage ten opzichte van 2023 verwijzen wij naar pagina 5, onder het kopje Toename begroting, waar het verschil wordt verklaard.

6. Paragrafen

6.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt de relatie gelegd tussen weerstandscapaciteit (in hoeverre beschikt de regio over middelen en mogelijkheden om niet-begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen financiële voorzieningen zijn gevormd of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiele betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie.
Indien onverhoopt zich een situatie voordoet waarbij dusdanige onvoorziene "schades" optreden die niet uit regionale middelen voldaan kunnen worden zal een beroep gedaan moeten worden op de regiogemeenten.

6.1.1 Weerstandscapaciteit

De regio kent geen algemene reserve. De exploitatielasten worden jaarlijks verrekend met de gemeenten.

6.1.2 Risico

Medio 2020 is door de secretaris, de controller en de manager bedrijfsvoering uitvoerig stil gestaan bij de mogelijke risico´s voor onze organisatie. De conclusie is dat deze zeer beperkt zijn en derhalve geen separaat management benodigd is. Er is ook geen extra financiële buffer nodig. In de loop van 2023 worden de risico's opnieuw geïnventariseerd en wordt bekeken of bestaande conclusies aanpassing behoeven.

6.1.3 Kengetallen

De volgende kengetallen zijn voorgeschreven:

1. a netto schuldquote: de netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat er bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden te berekenen. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is én wat dat betekent voor de schuldenlast. Bij beide berekeningen worden bij de financiële activa de verstrekte leningen opgenomen. De regio heeft geen langlopende leningen meer, deze zijn in 2015 afgelost. Verder staat de Regio in principe niet "rood". Het kengetal fluctueert met het in "kas" hebben van voorschotten van subsidies.
   b netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: zie bij a. De regio verstrekt geen leningen, daardoor wijzigt de ratio niet.
2. solvabiliteitsratio: deze ratio geeft inzicht in de mate waarin de regio in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.
3. grondexploitatie; Grondexploitatie is geen deel van het takenpakket van de Regio Stedendriehoek.
4. structurele exploitatieruimte: deze is niet van toepassing. De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Bij de regio worden de structurele lasten jaarlijks begroot en vervolgens verrekend met de bijdrage van de gemeenten op basis van inwoneraantallen.
5. belastingcapaciteit: Belasting heffen is geen deel van het takenpakket van de Regio Stedendriehoek.

Het opstellen van de begroting t+1 (t is het huidige jaar) valt gelijktijdig met opstellen van de jaarstukken voor jaar t-1. Vanwege deze werkwijze is het voor de regio niet mogelijk om kengetallen te berekenen op begrotingsbasis.

Kengetallen	Realisatie 2021	Realisatie 2022
Netto schuldquote	-6,77%	-6,93%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	-6,77%	-6,93%
Solvabiliteitsratio	-13,04%	-24,09%
Grondexploitatie	nvt	nvt
Structurele exploitatieruimte	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt

Resumé: het weerstandsvermogen van de regio Stedendriehoek is niet groot. Indien onverhoopt de regio op enig moment niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen, moet teruggevallen worden op de deelnemende gemeenten.
De netto schuldquote in de jaren 2024-2027 kan niet worden berekend omdat deze wordt gebaseerd op de te prognotiseren balans in deze jaren. Deze wordt met name gevormd door de overlopende activa en passiva. Een en ander fluctueert nogal met de subsidies die op dat moment door de administratie lopen. De ontwikkeling van deze posten kan zeer grillig verlopen. Op dit moment prognosticeren wij de balans voor zowel de activa als de passiva kant op € 0.
De solvabiliteitsratio over de jaren 2024-2027 kan niet worden berekend omdat er in de begroting geen saldo wordt geraamd.

6.2 Financiering

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op het risicobeheer van de financieringsportefeuille. De Wet FiDo en regeling Ruddo zijn van toepassing.

6.2.1 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het bedrag aan dat maximaal met korte externe middelen mag worden gefinancierd. Indien boven deze limiet wordt gekomen moet overgegaan worden op een vaste geldlening.
De kasgeldlimiet is voor het jaar 2024 bepaald op 8.2% van het begrotingstotaal. Het totaal van deze begroting 2024 bedraagt € 3.917.100 de kasgeldlimiet komt daarbij op € 321.202 De Wet FIDO geeft aan dat voor de kasgeldlimiet een minimumbedrag geldt van € 300.000 (artikel 3, lid 2).

	2024	2025	2026	2027
Kasgeldlimiet 8,2%	321.202	337.912	355.498	374.007
Wettelijke norm kasgeldlimiet	300.000	300.000	300.000	300.000

6.2.2 Renterisiconorm

De renterisico's op de langlopende financieringsmiddelen wordt ingekaderd door de renterisiconorm. De renterisiconorm is gebaseerd op 20% van de totale begroting. Op basis van de huidige begroting (deze is totaal € 3.917.100) bedraagt de renterisiconorm € 783.420. De Regio neemt overigens in principe geen langlopende financieringsmiddelen op.

	2024	2025	2026	2027
Renterisiconorm 20%	783.420	824.175	867.068	912.212
Wettelijke norm renterisiconorm	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000

6.2.3 Kredietrisicobeheer

Is niet van toepassing.

6.2.4 Relatiebeheer

De belangrijkste bankrelatie is de BNG. In december 2013 is een zogenaamde "werkrekening" geopend bij de BNG voor het schatkistbankieren, met daaraan gekoppeld een rekening bij de schatkist. Bedragen boven de € 250.000 worden automatisch afgeroomd.

Liquiditeitenbeheer
De Regio staat in principe niet "rood".
Administratieve organisatie liquiditeitsfunctie
De basis hiervoor is gelegd in het Treasurystatuut. Dit statuut is eind 2021 geactualiseerd. Het geactualiseerde statuut past beter bij het beperkte liquiditeitenbeheer.. Het proces betalen van een factuur is volledig beschreven.

Informatievoorziening
De regio informeert via de begroting en jaarrekening de provincie over de stand van de kasgeldlimiet.

6.3 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering omvat de volgende onderdelen: personeel en organisatie, informatisering en automatisering, communicatie, financieel beheer en huisvesting.

Personeel en organisatie

In 2024 zullen de organisaties van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek en van de Strategische Board Stedendriehoek naar verwachting zijn geïntegreerd. De nieuwe organisatie kent 20,90 formatieplaatsen. De nieuwe organisatie heeft niet zelf medewerkers in dienst maar huurt deze in of maakt gebruik van medewerkers die door de deelnemende gemeenten bij de Regio worden gedetacheerd. Deze gemeenten krijgen hiervoor een kostprijs dekkende vergoeding. Voor deze opzet is gekozen zodat de regio in de toekomst niet langdurig de financiële lasten hoeft te dragen van personeel als gevolg van reorganisatie en ontslag. De regio werkt grotendeels "papierloos" en heeft het nieuwe werken omarmd, waardoor naast de ontmoeting ook het flexibel werken waar dan ook mogelijk is.

Informatisering en automatisering

Er wordt voornamelijk gebruik gemaakt van de reguliere kantoortoepassingen en werkplekapparatuur. Dit volstaat voor de meeste taken. Deze voorzieningen worden afgenomen van de gemeente Voorst. Voor het digitale archief maakt de regio gebruik van het archiefsysteem van de gemeente Voorst Daarbij zijn uiteraard de wettelijk geldende regels voor archivering gewaarborgd. De Regio sluit aan bij informatiebeveiligingsbeleid van de gemeente Voorst. Uiteraard maakt de regio gebruik van de technische beveiligingsmaatregelen die door de gemeente Voorst worden gebruikt.

Communicatie

Voor communicatie wordt steeds vaker de digitale variant gekozen in plaats van een boekje of andere vorm van drukwerk. Verder heeft de Regio een eigen website.

Financieel beheer

De controltaak en de financiële administratie worden verzorgd door de gemeente Apeldoorn. Ook de treasuryfunctie wordt uitgeoefend door de gemeente Apeldoorn.

Huisvesting

De regio is gehuisvest in Deventer in de Gasfabriek aan de Zutphenseweg 6, Daarnaast maken wij gebruik om voor omvangrijkere bijeenkomsten e.d. gebruik te maken van de gemeentehuizen van deelnemende gemeenten. Daarnaast beschikken wij over een aantal werkplekken in Apeldoorn (Zwitsal) en Zutphen (Pakhuis Noorderhaven).

6.4 Verbonden partijen

Het aangaan van banden met een verbonden derde partij gebeurt altijd vanuit het publieke belang. De definitie van verbonden partijen voor een regionaal samenwerkingsverband luidt: verbonden partijen zijn partijen waarmee het samenwerkingsverband een bestuurlijke relatie heeft en waarin zij een financieel belang heeft. Voor de regio is dit niet aan de orde.

6.5 Rechtmatigheid

Rechtmatigheid betreft zowel het voorkomen van overschrijdingen van de geautoriseerde begroting in het boekjaar alsmede of de financiële beheers handelingen binnen de Regio Stedendriehoek voldoen aan de voorwaarden zoals die gesteld zijn in de wet- en regelgeving. Hiertoe dient elk jaar een geactualiseerd normenkader te worden vastgesteld: dit normenkader betreft alle regelgeving waaraan de activiteiten van de regio dienen te voldoen. Dit betreffen zowel externe (wet- en regelgeving) als interne (zogenaamde eigen verordeningen en regelingen) normen. Het Normenkader wordt elk jaar vastgesteld. In de financiële verordening is opgenomen dat het DB eenmaal per bestuursperiode zorgdraagt voor interne toetsing op juistheid, volledigheid en tijdigheid van de bestuurlijke informatievoorziening, rechtmatigheid van de beheershandelingen en op misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen van de regio Stedendriehoek (artikel 6). Het interne controle handboek is in 2020 geactualiseerd. De nadruk zal met name liggen op de rechtmatigheid van inkoop en aanbestedingen, op de onderbouwing van de geleverde prestaties en of de factuur derhalve terecht is betaald. Inclusief de vraag of facturen eventueel dubbel zijn betaald en op de juiste boeking van de diverse uitgaven en inkomsten.

Gedurende het jaar wordt het bestuur geïnformeerd via minimaal 2 rapportages over de stand van de budgetten (per 1 juni en per 1 of 15 oktober (afhankelijk planning)). Indien van toepassing worden eveneens één of meerdere begrotingswijzigingen opgesteld en aangeboden aan de Regioraad ter vaststelling.

Vanaf het verslagjaar 2022 moeten gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Hiermee leggen zij verantwoording af over de naleving van de regels voor het financiële reilen en zeilen in de organisatie. Bijvoorbeeld over naleving van de voorwaarden voor subsidies en Europese aanbestedingen of van regels met betrekking tot lasten waarvoor geen voorafgaande dekking opgenomen was in de begroting.
Om tot een onderbouwde rechtmatigheidsverantwoording te komen dient de Regioraad het percentage vast te stellen (maximaal 3%) ten behoeve van de bepaling van het grensbedrag waarboven verantwoording dient te worden afgelegd. Dit grensbedrag wordt door de Regioraad bepaald en bedraagt maximaal 3% van de totale lasten, inclusief mutaties in de reserves. De totale lasten bedragen in 2024 naar verwachting circa € 3,92 mln. Het grensbedrag bedraagt derhalve maximaal € 117.513.
Rechtmatigheid betreft tevens het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O). Misbruik betreft bewuste (opzettelijke) misleiding om een onrechtmatig of onwettig voordeel te behalen. Oneigenlijk gebruik betreft handelingen die weliswaar in overeenstemming zijn met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd zijn met het doel en de strekking daarvan. De grootste risico’s op dit terrein liggen bij de Regio Stedendriehoek op het gebied van integriteit van relaties, het personeel alsmede inkoop en aanbestedingen. Het is dan ook van belang dat de Regio over procedures beschikt die opzettelijk misbruik en oneigenlijk gebruik ondervangen.

Bijlagen

1. Taakveldenoverzicht 2024
2. Staat van personele lasten
3. Overzicht reserves en van overheidswege ontvangen gelden
4. Bijdragen deelnemende gemeenten voor begroting 2024
5. Balans jaarstukken 2022
6. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Bijlage 1: Taakveldenoverzicht 2024

	Taakveld	omschrijving post regio	lasten	baten	lasten	baten
0.1		Kosten Bestuur	115.000			
0.1		Accountantskosten	27.000			
0.1	**Bestuur**				**142.000**	**-**
0.4		Communicatie	125.000			
0.4		Personeelskosten	1.288.558			
0.4		Kosten werkplek (automatisering, meubilair,ed.)	154.000			
0.4		Kosten controller en administratie	60.000			
0.4		Kosten monitoring	90.000			
0.4		Kosten betalingsverkeer en rente rekening-courant	-			
0.4	**Ondersteuning/overhead**				**1.717.558**	**-**
0.8		Agenda Algemeen	50.000			
0.8		Bijdragen gemeenten tbv jaarlijkse exploitatie		3.917.100		
0.8	**Overige baten en lasten**				**50.000**	**3.917.100**
0.10	mutatie reserve					
0.11	resultaat van de rekening van baten en lasten					
1.	**Bestuur en Ondersteuning**				**1.909.558**	**3.917.100**
2.1	Verkeer en Vervoer	Programma Mobiliteit	391.508			
2.	**Verkeer en Vervoer**				**391.508**	
3.1	Economische ontwikkeling	Programma Vitaal landelijk gebied	341.508			
3.1		Programma Regionale economie van de toekomst	341.508			
3.1		Programma Investeringsplatform	250.000			
3.	**Economie**				**933.017**	
8.1	Structuurplannen en -visies	Programma Groene slimme verstedelijking	341.508			
		Programma Gebiedsontwikkeling	341.508			
8.	**Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing**				**683.017**	
	Totaal begroting 2024		**3.917.100**	**3.917.100**	**3.917.100**	**3.917.100**

2: Staat met personele lasten

Functies	Jaarsal. 2022 rekening	fte	Jaarsal. 2023 Begroting na wijziging	fte	Jaarsal. 2023 Begroting Board	fte	Jaarsal. 2024 begroting
Programma 1							
Programmamanager	40.577	1,33	180.000	-	-	3,33	**433.700**
Projectsecretaris	288.100	3,28	285.836	-	-	4,00	**358.842**
Projectleiders	-	-	-	-	-	-	**665.000**
Themalijnmanagers en businessdevelopers	-	-	-	2,50	379.602	-	**-**
Investeringsplatform	-	-	-	-	-	2,00	**250.000**
Totaal	**328.677**	**4,61**	**465.836**	**2,50**	**379.602**	**9,33**	**1.707.542**
Programma 2							
Accountmanager regionale samenwerking	-	-	-	0,11	35.200	0,67	**78.359**
Adviseur public affairs	75.434	1,00	106.000	-	-	2,00	**215.408**
Subsidieadviseur	-	-	-	-	-	0,67	**76.350**
Strategisch communicatieadviseur/woordvoerder	63.984	0,89	95.000	-	-	0,67	**71.802**
Communicatieadviseur	18.619	-	-	0,89	80.892	1,78	**203.602**
Communicatiemedewerker	27.828	0,44	30.000	0,77	62.102	1,22	**98.844**
Totaal	**185.865**	**2,33**	**231.000**	**1,77**	**178.194**	**7,01**	**744.365**
Programma 3							
Secretaris/directeur	112.679	0,89	142.593	0,67	150.000	1,00	**159.847**
adjunct directeur	-	-	-	0,67	116.160	-	**-**
Vervanging secretaris	49.731	-	-	-	-	-	**-**
Bestuursadviseur	7.950	0,89	96.000	-	-	0,89	**87.171**
Strategisch Adviseur	-	-	-	-	-	0,67	**94.031**
Coördinator bedrijfsvoering	43.220	0,33	42.175	0,67	74.861	1,00	**99.581**
Managementassistente	67.192	0,89	70.396	0,89	64.828	1,00	**79.563**
Corr eenmalige uitkering 2021	9.599-	-	-	-	-	-	**-**
Inhuur expertise	-	-	20.000	-	-	-	-
Totaal	**271.173**	**3,00**	**371.164**	**2,23**	**405.849**	**4,56**	**520.193**
Totaal salarislasten	**785.715**	**9,95**	**1.068.000**	**6,50**	**963.645**	**20,90**	**2.972.100**
Met ingang van 2009 zijn de reiskosten inclusief bij de salarislasten: hier wordt het bedrag geindexeerd	-	-	7.520	-	-	-	**-**
Totaal salarislasten	**785.715**	**9,95**	**1.075.520**	**6,50**	**963.645**	**20,90**	**2.972.100**

Bijlage 3: Overzicht reserves en van overheidswege ontvangen gelden

De Regio heeft slechts één reserve, de reserve overlopende projecten. Deze is bestemd voor kosten van in het jaar uitgestelde projecten of activiteiten die in het daaropvolgende jaar alsnog uitgevoerd gaan worden. De Regioraad bepaalt ieder jaar in het kader van de vaststelling van de jaarrekening of en zo ja hoeveel in deze reserve wordt gestort. Door de opzet van deze reserve is op dit moment nog weinig te zeggen over de omvang ervan. Dit wordt pas duidelijk bij de jaarrekening 2023.

Bijlage 4: Bijdragen gemeenten aan begroting 2024

		Apeldoorn	Brummen	Deventer	Epe	Heerde	Lochem	Voorst	Zutphen	Totaal
	inwoners dec 2022	**165.611**	**20.890**	**101.466**	**33.257**	**18.976**	**34.069**	**24.944**	**48.330**	**447.543**
	begroting 2024 lasten									**baten**
Uitvoeringsagenda 2023-2030	2.057.542	761.383	96.040	466.482	152.896	87.241	156.629	114.678	222.193	**2.057.542**
Lobby, communicatie en regionale samenwerking	1.059.365	392.013	49.448	240.177	78.722	44.917	80.644	59.044	114.400	1.059.365
Stabureau en Bestuur	800.193	296.107	37.351	181.418	59.462	33.928	60.914	44.599	86.413	800.193
Totaal inwonerbijdrage 2024	**3.917.100**	**1.449.503**	**182.839**	**888.077**	**291.080**	**166.087**	**298.187**	**218.321**	**423.006**	**3.917.100**
Totaal inwonerbijdrage 2023 *	**2.141.051**	**792.012**	**99.972**	**485.330**	**159.096**	**90.774**	**163.057**	**119.479**	**231.332**	**2.141.051**
Totaal inwonerbijdrage 2022 *	**2.067.532**	**763.821**	**96.889**	**469.789**	**154.066**	**87.130**	**157.532**	**115.082**	**223.225**	**2.067.532**
Totaal inwonerbijdrage 2021 *	**2.030.087**	**747.026**	**95.234**	**462.610**	**152.335**	**85.341**	**154.748**	**112.699**	**220.094**	**1.254.286**

* inclusief bijdrage Strategische Board Stedendriehoek

In bovenstaand overzicht zijn alleen de kosten opgenomen welke verrekend worden met een inwonerbijdrage.

Bijlage 5: Balans jaarstukken 2022

ACTIVA	31-12-2022	31-12-2021
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	91.364	198.300
Uitzettingen Rijks schatkist met rentetypische looptijd < 1 jaar	637.471	1.114.862
	728.835	*1.313.161*
Liquide middelen		
Banksaldi	26.720	9.128
Overlopende activa		
Van Europese of Nederlandse overheden nog te ontvangen bedragen	-	-
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	-	-
	-	-
Totaal vlottende activa	***26.720***	***9.128***
TOTAAL	**755.555**	**1.322.289**

PASSIVA	31-12-2022	31-12-2021
Eigen vermogen		
Bestemmingsreserves	-	-
Gerealiseerd resultaat	146.672	152.515
Totaal vaste passiva	***146.672***	***152.515***
Overlopende passiva		
Nog te betalen bedragen	73.171	57.264
Netto vlottende schulden	62.340	104.935
Van Europese of Nederlandse overheden ontvangen bedragen en specifieke uitkeringen	473.372	1.007.575
Totaal vlottende passiva	***608.883***	***1.169.774***
TOTAAL	**755.555**	**1.322.289**

Toelichting

Het is niet mogelijk om een balans op begrotingsbasis af te geven. De regio beschikt niet over materiele vaste activa, de schuld is afgelost: de enige posten die de balans bepalen zijn de overlopende activa en passiva. Een en ander fluctueert nogal met de subsidies die op dat moment door de administratie lopen. De ontwikkeling van deze posten kan zeer grillig verlopen. Op dit moment prognosticeren wij de balans voor zowel de activa als de passiva kant op € 0.

Bijlage 6: Niet uit balans blijkende verplichtingen

Overzicht overhead, vennootschapsbelasting, onvoorzien en algemene dekkingsmiddelen
In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de overheadkosten, vennootschapsbelasting, onvoorziene posten en de algemene dekkingsmiddelen.

Overhead, vennootschaps-belasting, onvoorzien en algemene dekkingsmiddelen	Progr.	Begroot baten	Begroot lasten
Overhead			
Lobby, communicatie en regionale samenwerking	2	-	959.365
Stafbureau en Bestuur	3	-	758.193
Vennootschapsbelasting	**n.v.t.**		**n.v.t.**
Onvoorzien	**n.v.t.**		**n.v.t.**
Algemene dekkingsmiddelen			
Bijdragen gemeenten	**1/2/3**	**3.917.100**	
Bijdragen overig	**1/2/3**	**-**	

De regio kent geen algemene dekkingsmiddelen zoals bijvoorbeeld algemene uitkering, dividend en belastingopbrengsten. De begrote uitgaven worden gedekt door bijdragen van gemeenten, welke zijn gebaseerd op het inwoneraantal. Ook kent de regio geen post onvoorzien. Om te komen tot een saldo, wordt bij de jaarrekening het resultaat per programma in beeld gebracht (programma's waaraan een gemeentelijke bijdrage is gekoppeld), een saldo berekend en het resultaat bepaald waarbij de mutaties reserves ook in beeld worden gebracht.
Bij een gerealiseerd nadeel krijgen de gemeenten een afrekening en verzoek tot bijbetaling, bij een (substantieel) gerealiseerd voordeel kan een voorstel worden gedaan tot reservering en/of tot uitbetaling. Bij subsidies is een andere dekking van toepassing (subsidies en bijdragen) en wordt niet met gemeentelijke bijdrage op basis van het inwoneraantal gerekend. Bij uitvoeringsovereenkomsten worden naast de reguliere exploitatie specifieke afspraken met gemeenten over bijdragen gemaakt, welke niet gebaseerd zijn op het inwoneraantal.

Overzicht totale begrote incidentele baten en lasten in 2024

Het Besluit Begroting en Verantwoording geeft als aanbeveling dat een overzicht van incidentele baten en lasten wordt opgenomen in de begroting. Incidentele baten en lasten zijn gedefinieerd als posten die een looptijd van minder dan 3 jaar hebben. Alle programma's kennen structurele lasten en baten, waaronder de gemeentelijke bijdragen. De besteding van een deel van de gelden op programma 1 is echter wel incidenteel. De regioraad stelt jaarlijks de agenda vast waaraan uitvoering wordt gegeven.
Onderstaand een overzicht van de incidentele posten.

Incidentele baten en lasten	Progr.	Begroot baten	Begroot lasten
Uitvoeringsagenda 2023-2030	1	-	600.000
Lobby, communicatie en regionale samenwerking	2	-	416.215
Stafbureau en Bestuur	3	-	-
Bijdrage uit reserves		-	-
Vrijval reserves		-	-
Totaal		**-**	**1.016.215**

regiostedendriehoek.nl

Regio Stedendriehoek

Apeldoorn ▪ Deventer ▪ Zutphen